

Seemnetega levivad **hariliku lutserni**

Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad

I. BAKTERID

1. *Clavibacter michiganensis* spp. *insidiosus*

Clavibacter michiganensis spp. *insidiosus* on lutsernil ja mesikal bakterpõletikku tekitav bakter, mille tõttu taimed närbumad ja jäävad kasvult kängu. Haigustekitaja pääseb taime läbi õhulõhede, pooride või läbi väliste vigastuste ja looduses levivate nematoodidega.

Põhiliseks kahjustustunnuseks on kasvult kängu jäävad taimed ning lehtede kolletumine ja närbumine. Haigustunnused ei pruugi avalduda kohe, vaid järgneval aastal.

Kuivanud kudedes võib bakter püsida elujõulisena 10 aastat, seemnetes vähemalt 3 aastat.

Taimekahjuri kauglevik toimub seemnetega.

Bakteri looduslikuks levitajaks on mullas elutsevad nematoodid.

Kahel vasakpoolsel lutserni juure läbilõikel on nähtav pruun bakteriga nakatunud kude, paremal terve juur

Foto: APS, St Paul, USA

Vasakul kängus kasvuga ja klorootiliste lehtedega lutserni taim, paremal terve taim

Foto: APS, St Paul, USA

Paremal bakteriga nakatunud taim, millel kahjustusele iseloomulik kängunud kasv, kuivanud lehed ja kergelt pruunikam juur läbilõikel; vasakul terve lutserni taim

Foto: J. Sheppard, CABI

Seemnetega levivad hariliku lutserni

Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad

II. NEMATOODID

1. Varreingerjas

Ditylenchus dipsaci

Varreingerjas ehk varrenematood kahjustab palju erinevaid taimeliike (kokku umbes 500). Peamised [peremeestaimed](#) on sibul, küüslauk, kaer, peet, maasikas, lutsern ja põlduba. Ingerja valmikud on 1-2 mm pikkused silmale märkamatud mullas liikuvad ümarussid, kes sisenevad taime väikeste haavade ja õhulõhede kaudu.

Põhiliseks kahjustustunnuseks on paksenevad juurekaelad ja valged klorootilised lehed. Nakatunud taimed murduvad juurekaelalt kergesti. Põldude niiskemates kohtades on nähtavad tugevamalt kahjustunud taimedega alad. Kahjustus avaldub kevadel ja varasuvel.

Nakatunud taimede kõdunedes, vabanevad ingerjad, kes liiguvad mullas uusi peremeestaimi otsima. Kuivas keskkonnas jäävad ingerjad puhkestaadiumisse, milles võivad püsida mitu aastat enne kui vesi neid taas elustab.

Varreingerja kauglevik toimub seemnetega.

Varreingerja kahjustusele iseloomulikud valged klorootilised lehed lutsernil

Foto: B.Hammon, Colorado State University, USA

Varreingerja kahjustusele iseloomulikud kahjustunud taimedega laigud lutsernipõllul

Foto: R.Ingham, USA

Varreingerja kahjustusele iseloomulik lutserni taime kängumine ja juurekaela paksenemine

Foto: OSU Extension Plant Path